

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA 13.12.2019

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Toimielin

TOIMINTA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Tuusulan kunnan sivistyksen toimialue luo pohjan elinikäiselle oppimiselle ja kehittymiselle sekä hyvälle elämälle. Toimialue tarjoaa mielenkiintoisia mahdollisuuksia oppimiseen, henkiseen kasvuun, yhdessä oloon, taiteesta nauttimiseen ja tuottamiseen sekä vapaa-aikaan ja liikunnallisiin elämyksiin. Edistämme yhdessä aktiivista elämäntapaa, yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta, osallisuutta, hyvinvointia ja terveyttä.

Toimialueessa on neljä palvelualueita, varhaiskasvatus, oppiminen, kulttuuri ja vapaa-aika sekä ruokapalvelut kuuluvat sivistyksen toimialueelle ja toimivat omana palveluyksikkönään.

Toimialueen toimielimet ovat

- kasvatus- ja sivistyslautakunta
- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tilastokeskuksen väestönmuutostietojen mukaan syntyvyys Suomessa laski kahdeksantena vuonna peräkkäin. Vuonna 2018 syntyi koko maassa 47 577 lasta, mikä on 2 744 lasta edellisvuotta vähemmän. Koko maassa näkyvä syntyvyyden lasku vaikuttaa myös Tuusulaan. Peruskoulun oppilasmäärät laskevat jo hiukan syksyllä 2020. Lapsi- ja oppilasmäärien ennusteet ovatkin keskiössä toimintaa kehitettäessä.

Tuusulan kunnan sosiaali- ja terveystalvet ovat osa Keski-Uudenmaan sotea. Yhdessä Keski-Uudenmaan kuntien kanssa on luotava toimivia yhdyspintoja sivistyspalveluiden ja sosiaali- ja terveystalveluiden välille. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen on yhteinen tehtävämme. Tuusulan kunnan hyvinvointisuunnitelma laaditaan laajassa yhteistyössä ja se kuvaa tarkemmin tavoitteitamme lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseen. Näemme tärkeänä, että Tuusulassa keskitytään kuntana lapsiystävällisyyteen, jonka tulee näkyä toimivina lapsiperheiden palveluina ja mahdollistaa sen, että Tuusula nähdään lapsiperheitä tukevana kuntana.

Uusi hallitusohjelma sisältää paljon sivistyspoliittisia tavoitteita ja uusia avauksia, joita ovat mm. esiopetuksen kaksivuotisuus, varhaiskasvatuksen 1/7 mitoitus, oppivelvollisuuden korottaminen 18 ikävuoteen, oppilaan ohjauksen ja oppilashuollon palveluiden kehittäminen sekä erityisen tuen kehittäminen ja resursointi. Nämä ovat toteutuessaan laajoja muutoksia varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa ja toisella asteella. Oppivelvollisuuden korottamisen tarkoituksena on varmistaa, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Hallitusohjelmassa on todettu, että oppivelvollisuuden sisään rakennetaan erilaisia opinto- ja tukimuotoja, jotka voidaan sisällyttää toisen asteen tutkintoihin, esimerkiksi kymppiluokat, kansanopistot, työpajatoiminta, kuntoutus, valmentavat koulutukset. Yllämainitut hallitusohjelman tavoitteet voivat tarkoittaa muutoksia Tuusulan sivistyksen tarjoamiin palveluihin ja esimerkiksi varhaiskasvatuksen maksutuottoihin. Palveluverkon osalta on huomioitava, jos ryhmäkokoihin tulee muutoksia.

Tuusulan sivistystoimessa on käynnistynyt laaja oppimisympäristöjen kehittäminen ja varsinkin Etelä-Tuusulan alueella tapahtuu useita muutoksia palveluverkossa seuraavan kahdeksan vuoden aikana. Varhaiskasvatuksen palveluverkkouudistukseen liittyvä Mattilan päiväkotii on päättänyt toimintansa ja vuonna 2020 Etelärinteen päiväkodin toiminta päättyy. Käynnissä olevia palveluverkon hankkeita ovat, Monio; lukio- ja kulttuuritalo, Riihikallion monitoimikampus, Kirkonkylän kampus, päiväkotii Martta Wendelin sekä Rykmentinpuiston ja Lahelan monitoimikampukset. Valmistautumien palveluverkon muutoksiin tarkoittaa johtamisen muutoksia,

valmentautumista uusiin toimintaympäristöihin ja toimintakulttuuriin. Tuusulassa otetaan käyttöön Iloisen oppimisen käsikirja, joka linjaa sekä päiväkotien että koulujen oppimisympäristöjen rakentamista.

Terveyttä ja hyvinvointia on tärkeä edistää kunnissa ennaltaehkäisevästi, monipuolisesti ja antaa vastuuta yksilölle. Pinttyneistä tavoista ja pikavoitoista kannattaa siirtyä tavoittelemaan pysyviä elämäntapamuutoksia, vaikka ihan pieniäkin. Asiat eivät tapahdu hetkessä eikä kuulukaan. Tuusulan kunta lisää suunnitelmakaudella kuntalaisten yksilöohjausta ja neuvontaa, osana terveysliikuntapalveluita. Kulttuurin, luonnon ja yhteisöjen merkitys korostuu terveyden ja hyvinvoinnin palveluita suunniteltaessa.

STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Sivistyksen toimialueen osalta keskeisimmät valtuustokauden tavoitteet ovat:

SUJUVA TUUSULA

- Uudistamme kuntapalveluita ja organisaatiota ottaen huomioon maakuntauudistuksen ja sote-uudistuksen
- Palvelumme ovat laadukkaita ja saavutettavia

Kunnalla on vahva rooli tulevaisuudessa paikallisen identiteetin ja demokratian, kuntalaisten hyvinvoinnin sekä alueen elinvoiman edistämisestä. Opetus- ja kulttuuripalvelut ovat avainasemassa näiden roolien vahvistajana. Kehittämiseemme ja menestykseemme vaikuttaa se, kuinka hyvin voimme ennakoita, katsoa kauemmas ja nähdä kuntaan vaikuttavia tulevaisuuden muutostekijöitä. Tärkeää on ymmärrys ja taito tehdä yhteistyötä eri toimijoiden kesken niin kunnan sisällä kuin kunnan ulkopuolella. Tulevaisuuden kunta rakennetaan yhteistyössä.

Sivistyksen toimialueen työtä kuntastrategian lisäksi määrittävät kehittämissuunnitelmat; kasvun ja oppimisen kehittämissuunnitelma ja kulttuurin ja vapaa-ajan kehittämissuunnitelma. Näissä suunnitelmissa on paljon tavoitteita, jotka onnistuakseen vaativat poikkihallinnollista työtä.

Sivistyksen toimialue järjestää laadukkaita varhaiskasvatuksen, oppimisen, kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita. Kuntalaislähtöinen kehittäminen on meille keskeistä, mikä tarkoittaa, että otamme kuntalaiset mukaan palveluiden kehittämiseen. Tuusulan kunnan hyvinvointisuunnitelma kokoaa keskeisimmät tavoitteet lasten ja nuorten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Keskeistä työtä ovat lapsivaikutusten arviointi edessä oleviin muutoksiin palveluverkossamme. Tavoitteenamme on palveluiden yhteen saattaminen ja alueellisten palveluiden saatavuuden parantaminen uusissa rakentuivissa monitoimitaloissa. Matalankynnyksen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen palvelut on mahdollista saattaa lähelle monitoimitaloja.

Ruokapalveluiden osalta selvitetään, kuinka Keusoten ruokapalvelut tuotetaan tulevaisuudessa. Kehitämme ruokailukulttuuria varhaiskasvatuksessa, peruskoulussa ja lukiossa. Ruokakulttuuri tulee osaksi kunnan kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Edistämme kestävästä kehityksestä ruokapalveluissa lisäämällä kasvisperäisiä tuotteita. Järjestämme vuonna 2020 kesäruokailun kolmessa puistossa, Hyrylän Kotkanpuistossa, Kellokosken Roinilan päiväkodin puistossa ja Jokelassa Notkokuistossa.

HYVINVOIVA TUUSULA

- Edistämme tuusulalaisten hyvinvointia, arjen sujuvuutta, elämän vireyttä ja elämänlaadun paraneamista.
- Siirrämme palveluiden painopistettä ennaltaehkäiseviin ja kotiin vietäviin matalan kynnyksen palveluihin

- Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta
- Kehitämme Tuusulan liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia. Tuusulalaiset liikkuvat ja harrastavat enemmän ja monipuolisesti
- Vahvistamme tuusulalaisten turvallisuuden ja osallisuuden tunnetta sekä varmistamme kasvavan Tuusulan turvallisuuden
- Takaamme tuusulalaisille nuorille jatkokoulutuspaikan tai työllistymispolun
- Otamme toiminnassamme huomioon luontoarvot ja ympäristön, huolehdimme, että luonto voi hyvin ja se on läsnä kuntalaisten arjessa
- Johdamme ihmisiä innostaen ja yhdessä uutta tehden, Tuusulan kunta on vetovoimainen työnantaja ja kunnan henkilöstö voi hyvin

Vuonna 2020 toimintaamme määrittää Tuusulan kunnan hyvinvointisuunnitelma. Tavoitteenamme on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluiden integroiminen sivistyksen toimialueen tarjoamiin palveluihin. Hyvinvointi on myös vuonna 2020 yksiköidemme pääteemana ja vuonna 2020 tavoitteenamme on kehittää osaamisen johtamista ja työhyvinvointia. Osaamisen johtamisessa keskitetään tiedolla johtamisen kehittämiseen ja kasvatetaan kykyä tehdä analyysejä eri tietolähteitä hyödyntäen. Keskeistä on hyvinvointitiedon hyödyntäminen palveluidemme kehittämiseen. Sivistyksen toimialueen hallinnon tehtävä on arvioida ja seurata toimialansa palveluiden laatua, vaikuttavuutta ja toiminnan tuloksellisuutta. Oppilas- ja opiskeluhuollon painopiste on ennaltaehkäisevässä ja yhteisöllisessä työssä. Yhteisöllisyys kehittyä sosiaalisten taitojen kehittämisen avulla.

Kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vaatii pitkäjänteistä työtä kohti. Jotta tavoite saavutetaan, on nähtävä hyvinvoinnin merkitys oppimiselle ja toisinpäin. Varhaiskasvatuksessa keskeistä on uuden hyväksytyt varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta. Pilottoimme erilaisia päiväkotien johtamismalleja, joissa tavoitteena on kehittää yksiköiden pedagogista johtamista. Työhyvinvoinnissa keskitytään keinoihin, joilla voimme vaikuttaa työn hallittavuuteen, sairaspöissaolojen vähenemiseen ja osaamisen jakamiseen. Oppimisen palveluissa tulevaisuuden taidot ja teknologia keskeistä. Tulevaisuuden taitojen oppiminen mahdollistuu parhaiten, kun tapahtuu enemmän oppiainerajat ylittävää oppimista ja arvioinnin taitojen kehitetään. Oppimisympäristöjen kehittämisessä korostuvat uudenlaiset teknologiat.

Kehittämistoiminta rahoitetaan hakemalla aktiivisesti hallinnonalan kehittämishankkeita ja projekteja. Tavoitteena on olla mukana kansallisissa kehittämishankkeissa ja tehdä hankkeissa yhteistyötä KUUMA-kuntien kanssa. Kalliomaan ALVA-opetus pilotti, joka toteutetaan kuntayhteistyössä Keski-Uudenmaan kuntien kanssa, jatkuu ja toiminta järjestetään Kellokosken sairaala-alueen kartanorakennuksessa. Vuonna 2020 tavoitteena on löytää toiminnalle hyvät tilat ja saada pilotti vakinaiseksi toimintamalliksi vaativan erityisen tuen järjestämiseen ja tueksi kuntien lähikouluperiaatteelle.

Taiteen perusopetus laajenee ja Tuusulassa on vuonna 2020 käsityön, tanssin, sirkuksen, kuvataiteen ja musiikin taiteen perusopetusta. Taiteen perusopetus tulee laajemmin mukaan kulttuurikasvatussuunnitelmiin ja vuonna 2020 on käytössä uusi varhaiskasvatuksen Taika-kulttuurikasvatussuunnitelma sekä käynnistyy laadinta toisen asteen suunnitelmaan. Kulttuurikasvatus on velvoittavaa myös aikuisten osalta ja tästä syystä tärkeää, että kulttuuripalvelut näkyvät kuntalaisten arjessa. Tuusula jatkaa Kotiseutupäivillä lanseerattua Kulttuuri liikuttaa - teemaa, jossa kulttuuri mahdollistaa sekä fyysistä että henkistä kasvua.

Sivistystoimen henkilöstö on avainasemassa uuden kunnan ja toimintatapojen rakentumisessa ja vuoden 2020 käynnistämme yksiköissä henkilöstöä koskevat työyhteisövalmennukset ja järjestämme yhdessä henkilöstöpalveluiden kanssa johdolle koulutusta. Yhteistyössä Mäntsälän kunnan kanssa on laadittu opetushenkilöstön koulutuskalenteri, jota toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Kehittämissuunnitelmissa on kuvattu tavoitteet henkilöstön osaamisen kehittämiseen.

VIREÄ TUUSULA

- Kasvamme vahvasti ja hallitusti ja tavoittelemme nopeampaa väestönkasvua, monimuotoista asu- mista ja laadukasta elinympäristöä
- Uudistamme ja tehostamme kunnan palveluverkkoa kuntalaislähtöisesti päämääränä modernit, terveet ja turvalliset toimintaympäristöt sekä kohtaamisten mahdollistaminen
- Panostamme kulttuuritarjonnan monipuolisuuteen ja laatuun, ja matkailu alueella lisääntyy. Luomme mahdollisuuksia kulttuuriliikunnalle
- Kehitämme Tuusulan Urheilukeskusta Helsingin seudun parhaaksi omaehtoisen harrastamisen ja aktiivisen urheilun ympäristöksi ja tapahtumapaikaksi
- Vahvistamme elinvoimaa keskustojen monipuolisia palveluita ja viihtyvyyttä kehittämällä
- Kehitämme Tuusulanjärven ja Tuusulan jokivarsien virkistyskäyttöä ja saavutettavuutta
- Vahvistamme Etelä-Tuusulan kasvua. Tiivistämme ja eheyttämme Hyrylän keskustaa ja Rykmentinpuistoa
- Kansainvälistymme ja luomme sille edellytyksiä
- Uudistamme kunnan brändiä ja parannamme kunnan tunnettavuutta

Laadukkaat sivistyspalvelut nostavat kunnan imagoa ja houkuttelevat kuntaan uusia asukkaita.

Sivistyksen toimialueen palveluverkon uudistuminen etenee seuraavasti vuoden 2020 aikana:

- Riihikallion monitoimikampus etenee rakennussuunnitteluun hyväksytyin hankesuunnitelman pohjalta
- Martta Wendelin- päiväkotia etenee rakennussuunnitteluun hyväksytyin hankesuunnitelman pohjalta
- Kirkonkylän kampus etenee rakennussuunnitteluun hankesuunnitelmasta ja rakennuttaja valitaan
- Rykmentinpuiston monitoimikampus esi- ja tarvesuunnitelma hyväksytään ja hankesuunnitelma käynnistyy
- Lahelan strateginen suunnitelma valmistuu ja kaava hyväksytään

Kulttuurissa keskeistä on asiakaskokemuksen parantaminen ja tämä koskee sekä järjestämiämme tapahtumia, että museoiden tarjoamaa palvelua. Parannamme kulttuurikohteiden saavutettavuutta kohentamalla pysäköintialueita ja laajentamalla aukioloaikoja. Kehitämme kulttuurin sähköisiä palveluja.

Tuusulan urheilukeskuksessa vuonna 2020 Urheilukeskuksen tarjoamia palveluita ja mahdollisuuksia esitellään Tuusulan asuntomessujen aikana. Urheilukeskuksen osalta tehdään päätökset koskien monitoimitaloa ja pienemmät hankkeet kuten BMX-rata etenee yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Luontoliikunnan mahdollisuuksia ja yhteyksiä urheilukeskuksen ympärillä kehitetään.

Vuonna 2020 keskitytään liikuntapaikkojen ja puistojen kunnossapitoon. Venepaikka-alueita kunnostetaan. Tuusulanjärven uimapaikkaolosuhteita tutkitaan osana maauimalan tarveselvitystä, joka laaditaan 2020.

Tuusulan kunnan uusi kansainvälistymissuunnitelma otetaan käyttöön vuonna 2020.

KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA JA TALOUDESSA 2020 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMAKAUDELLE 2021 – 2024

Hyvinvoinnin edistämisen on kaikilla palvelualueilla keskeistä. Laadimme koko kuntaa koskevan hyvinvointisuunnitelman, jonka mukaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä viedään eteenpäin.

Asuntomessut toteutetaan heinä- ja elokuussa 2020 ja paljon kulttuurin tapahtumia keskittyy kesään. Tuusula viikko toteutetaan kaksiviikkoisena.

Nuorisopalveluiden henkilöstö rakennetta vahvistetaan ja lisätään suunnitelmallisesti vakinaisten työntekijöiden määrää.

Liikuntapaikkojen kunnossapitoa parannetaan urheilukeskuksessa ja kunnan muilla lähiliikuntapaikoilla. Vuoden 2020 talousarvio sisältää yhden liikuntapaikkojen hoitajan tehtävän ja kunnossapitokaluston päivytystä.

Kuntayhteistyötä ja maankäytön suunnittelua tulee tiivistää suurien liikuntapaikkahankkeiden tarvekartoitusten yhteydessä.

RISKIARVIO TOIMIALUEELLA

Uuden hallitusohjelman sivistyspoliittiset avaukset ja tavoitteet, lainsäädännön muutokset, varhaiskasvatussuunnitelman ja lukion opetussuunnitelman muutokset sekä palveluverkon muutokset vaativat uudenlaisia toimintatapoja sekä resursointia. Toimintatapojen muutoksen edellytyksenä on laadukas johtaminen, riittävä resursointi siihen sekä kyky ja into muutoksen toteuttamiseen. Esimiesten ja henkilöstön kouluttaminen ja tukeminen muutosten johtamiseen vahvistaa onnistumista. Palveluverkon suunnittelussa osallisuus, yhteisöllinen työskentely ja hyvä viestintä mahdollistavat ennakkointia ja muutokseen varautumista.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen riskinä on se, että prosesseja ei saada sujuviksi Keski-Uudenmaan soten kanssa ja lähipalveluiden saatavuus tai resurssit heikkenevät. Jo käynnissä olevien yhteisten hankkeiden jatkaminen sekä hyvien yhdyspintarakenteiden ja toimintamallien luominen pienentävät riskiä. Yhteistyön vahvistaminen, yhteiset kehittämisen rakenteet ja uusien toimintamallien kehittäminen tukevat tätä.

Sivistystoimen suurimpia riskejä ovat kiinteistöihimme liittyvät sisäilmaongelmat ja se, että niitä ei saada ratkaistua. Sisäilmaongelmien johdosta voi tulla suuria lisäkustannuksia lyhyellä varoitusajalla, mikäli tiloista joudutaan poistumaan väistötiloihin. Palveluverkon uudistamisen jatkaminen ja aikataulussa pysyminen sekä yksikkökohtaiset ratkaisut pienentävät terveydellistä ja taloudellista riskiä. Yhteisten toimintatapojen kehittäminen sisäilmaongelmien vähentämiseksi.

Kulttuurin- ja vapaa-ajan palvelualueet, riskiarvio

Museoiden asiakkaista valtaosa käy muutaman kesäkuukauden aikana. Riskinä on sekä rakennusten – erityisesti Halosenniemen – kulumisen ja henkilökunnan uupuminen. Henkilökunnan sosiaalilomat on suunniteltu vain muutamalle työntekijälle ja ovat toimimattomat kesäajan henkilövahvuudelle.

Halosenniemessä on kesäisin akuutti pula riittävistä pysäköintipaikoista. Pyöräily Rantatien alueella on lisääntynyt ja villi paikoitus alueella heikentää turvallisuutta. Pieni pysäköintialue sekä tilallisesti toimimaton museokauppa- ja lipunmyyntitila rajoittavat toiminnan laajentumista ja asiakkaiden viihtymistä. Riskinä on, että Halosenniemen kuntabrändille keskeistä asemaa ei voida hyödyntää täydessä kapasiteetissaan.

Tuusulanjärven heikko kunto kesäisin rajoittaa järven virkistyskäyttöä ja vaikuttaa alueella vierailevien mieluiseen. Järven suojelutoimenpiteitä tulee jatkaa aktiivisesti.

Kulttuurikasvatussuunnitelma kattaa sekä varhaiskasvatuksen että koulujen vuosiluokat 1.-9. Suunnitelmien mukainen toteutuminen tarvitsee lisäresurssin.

Sähköisten palvelujen lisäämisessä tulee huomioida riittävä resursointi erityisesti kirjasto- ja kulttuuripalveluiden osalta. Kirjastot ovat keskeisessä roolissa kuntalaisten opastamisessa sähköisten palvelujen käyttäjiksi. Riskinä on, että tukea ja palvelua ei ole tarjolla riittävästi.

Tuusulan Hyrylän urheilukeskukseen ja sen ympäristöön on suunniteltu runsaasti uusia liikkumisen palveluita. Ulkoilureitit, vapaan harrastamisen alueet, liikenne sekä turvallinen ympäristö ovat tärkeitä asioita ja lisäävät alueen vetovoimaisuutta ja myös kävijämääriä. Laitosten kunnossapito ja kehittäminen edellyttävät uudenlaista osaamista ja yhteisiä tavoitteita. Hankkeiden toteuttamisen tahti on sopeutettava resurssien mukaisiksi ja tavoitteista on hyvä käydä yhteistä keskustelua. Jäähalliympäristön kehittäminen on jäänyt jälkeen alueen muusta kehittämisestä. Kunnan oman hallin laatta ja rataputkisto on heikossa kunnossa ja tilat ovat toiminnallisesti vanhentuneet. Kehittäminen edellyttää yksituumaisuutta ja uusia suunnitelmia osana muiden laitosten ja koko alueen oheispalveluiden parantamista.

Koulunuorisotyön yhteistyön onnistuminen kouluilla edellyttää toimintamallin tukemista, hyvää viestintää ja johtamista. Mallissa esitetään koulunuorisotyölle koordinaattoria, jota ei vielä esitetty henkilöstösuunnitelmaan. Mikäli koordinaattoria ei saada, riskinä on koulunuorisotyön jääminen paikallisen osaamisen ja oman työn ohella tapahtuvan kehittämisen varaan.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Sivistystoimen johdossa tulee olla parhaat osaajat ja sivistystoimi nähdään keskeisenä kunnan vetovoimatekijänä. Kunnan yksi tärkeimmistä tehtävistä on terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, suurin osa siitä työstä tehdään laadukkailla kasvun, oppimisen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan palveluilla. Haluamme edistää aktiivisen ja yhteisöllisen kulttuurin muodostumista.

Osaaminen ja sen johtaminen ovat tärkeä osa strategista henkilöstöjohtamista ja tulevaisuuden rakentamista. Osaavat ihmiset ovat yksi merkittävimmistä resursseista palvelujen tuloksellisessa ja vaikuttavassa tuottamisessa ja johtamisessa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueet

Nuorisopalveluiden tavoitteena on vähentää lähivuosien aikana määräaikaista nuorisotyöntekijöitä ja lisätä kokopäiväisiä ohjaajia. Muutoksella tavoitellaan alueellisesti tehokkaampaa koulunuorisotyötä ja tapahtumien sekä talojen ulkopuolella tapahtuvan toiminnan lisäämistä. Suunnitelmassa jokaiseen nuorisotaloon palkataan toinen kokopäiväinen työntekijä, joka toimii työparina nuoriso-ohjaajalle toimintaympäristössä. Määrä-aikaisten työntekijöiden määrää vähennetään siten, että talojen aukioloajat eivät heikkene. Kustannusvaikutus yhteensä 125 000€ (25 000€/nuorisotalo). Vuonna 2020 perustetaan yksi vakanssi Jokelaan (1htv).

Liikuntapaikkojen hoitoa parannetaan perustamalla yksi vakanssi (1htv) Tuusulan Hyrylän urheilukeskukseen. Muutoksella vähennetään yksin työskentelyä laitospäiväympäristössä, joka on myös merkittävä turvallisuusriski. Tuusulan kunta on panostanut viime vuosina liikuntapaikkarakentamiseen, henkilöstön määrä on pysynyt lähes ennallaan. Suunnitelmassa urheilukeskuksen jäähalleja pääasiassa hoitavan henkilöstön (5htv) työvuorot järjestetään siten, että kuudes työntekijä mahdollistaa kaksi työntekijää samassa vuorossa kaikkina aikoina. Tämä mahdollistaa ylläpidon tuen kaikkialle Tuusulaan ja parantaa reagoitokykyä ja edellytyksiä sisäiseen yhteistyöhön (mm. puistot, luontokohteet, lähiliikuntapaikat).

Kulttuuripalveluihin palkataan osa-aikainen kulttuurituottaja, jonka tehtäväkuvassa painottuu kunnassa järjestettävät Asuntomessut 2020. Kulttuurituottaja tuottaa palveluja ja tapahtumia tuusulalaisille ja kunnassa vieraileville osana museo- ja kulttuuripalveluja.

PERUSTELUT INVESTOINNEILLE

Urheilukeskus Hyrylä

- Työohjelma yleissuunnitelman mukaisesti, sis. suunnittelua (300 000)

- Kevyen liikenteen yhteys, kuntoportaat (400 000)
- BMX-radan suunnittelu (50 000)
- Urheilukeskuksen lampi, pukuhuone-, varasto ja talviuintipaikka (150 000)

Urheilukeskus Kellokoski

- Alueyöt ja suunnittelu (100 000)

Urheilukeskus Jokela

- Alueyöt ja suunnittelu (100 000)

Uimarannat ja venepaikat

- Laiturien ja ranta-alueiden sekä venepaikkojen parannushankkeita (50 000)

Luontoliikunnan kehittäminen ja harrastuspaikat

- Toteutetaan luontoliikunnan kehitys- ja parannushankkeita mm. Sarvikallio, R-puisto ja Tuusulanjärvi sekä kuntoratojen parannukset (100 000)

Lähiliikuntapaikat

- Toiminnalliset muutokset ja kuntovälineet (50 000)

Nuorisotilat irtaimisto

- Kalustaminen ja varustaminen (30 000)

Kalusto

- Hyrylän urheilukeskuksen traktori (150 000)
- Kellokosken kiinteistötraktori (45 000)

Kirjastojen kehittäminen

- Suunnitteluraha Kellokoskelle yhteistyössä nuorisotoimen kanssa (25 000)
- Jokelan monitoimitalo (15 000)
- Pajatoiminnan käynnistäminen (robotiikka, 3D-tulostimet, virtuaalilasit, tilamuutokset) (30 000)

Museot

- Taidekasarmi (25 000), suunnittelu
- Museovisio –hankkeen jatkotoimet
- Halosenniemen kehittämissuunnitelma (100 000); pysäköintialueen laajentaminen ja asiakaspalvelurakennuksen kohentaminen
- Ilmatorjuntamuseo (25 000)

Kulttuuri- ja vapaa-aikalauta- kunta	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	Muutettu TA 2019	TA 2020	Muutos % TA2019/ TA2020
TOIMINTATUOTOT	1 315 246	1 394 000	1 394 000	1 394 000	0,0
TOIMINTAKULUT	-8 550 738	-8 474 096	-8 494 096	-8 892 854	4,9
TOIMINTAKATE	-7 235 492	-7 080 096	-7 100 096	-7 498 854	5,9

Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueiden indikaattorit
ks. koko kuntaa koskeva liite

PALVELUALUE

KULTTUURI

Palvelualue

Vastuuhenkilö: kulttuuri- ja museotoimenjohtaja Ulla Kinnunen

Kulttuuripalveluiden tulosalue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Kirjasto
- Museo- ja kulttuuripalvelut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

1. Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma valmistuu
2. Toisen asteen kulttuurikasvatussuunnitelman laatiminen käynnistyy
3. Halosenniemen pysäköintialue laajenee ja taiteilijakodin peruskorjausaikataulu varmistuu
4. Kokoelmavarastohanke käynnistyy
5. Hankkeet *Kulttuuria kaikille* ja *Kulttuurinen vanhustyö* toimivat täyspainosesti
6. Museovisio/Museopuisto -hankkeen jatkorahoitus varmistuu
7. Lukutaitoa ja lukemiskulttuuria edistää kirjasto yhteistyössä perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa järjestämällä Lukemisen teemavuoden 2020-2021 sekä laatimalla lasten- ja nuorten kirjastotyön suunnitelman
8. Kulttuurisen nuorisotyön suunnitelma laaditaan yhteistyössä kirjasto-, kulttuuri- ja nuorisopalvelujen kesken
9. Kirjasto kehittää yhteistyötä ja lisää osallisuutta sekä yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua tekemällä yhteistyöhankkeita lähialueiden opistojen kanssa, aloittamalla pajatoimintakokeilut kaikissa toimipisteissä sekä kehittämällä hakeutuvia kirjastopalveluja.
10. Kellokosken kirjaston tilasuunnittelu tehdään yhteistyössä nuorisopalvelujen kanssa

PALVELUSUUNNITELMAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Kulttuuritoimintaa kunnassa ohjaavat lait ovat uudistuneet tai uudistumassa. Jo vuonna 2017 tuli voimaan *Laki yleisistä kirjastoista*. Tänä vuonna sai voiman *Laki kuntien kulttuuritoiminnasta* ja ensi vuonna otetaan käyttöön uusi *museolaki*. Jokaisella lailla on sama tavoite edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin ja taiteeseen. Lain takaamien palvelujen tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Palveluiden järjestämisessä on huomioitava tasa-arvon ja demokratian vahvistaminen sekä yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Kirjastolaki määrittelee sen, että jokaisessa kunnassa on oltava kirjasto ja sen kokoelman on oltava monipuolinen. Kirjasto on uudenlainen kuntalaisten osallistumisen paikka ja siellä järjestetään monenlaisia tapahtumia. Lain myötä kirjastoista poistuivat varausmaksut, mutta uutena tuli mahdollisuus käyttökiellon antamiseen. Enintään kuukauden mittaisesta käyttökiellosta päättää kirjastotoimenjohtaja.

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta velvoittaa kunnat järjestämään paikallista kulttuuritoimintaa ja tukemaan paikallisia toimijoita. Kuntalaisille on annettava mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä taiteen tekemiseen ja kokemiseen. Myös mahdollisuudet tavoitteelliselle taide -ja kulttuurikasvatukselle sekä kulttuuriperinnön ylläpitämiselle ovat kunnan tehtäviä. Lisäksi kunnan tulee edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Vuonna 2019 otettiin käyttöön Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttama Kulttuurin TEAvisari. Se tuottaa tietoa kuntien kulttuuritoiminnasta ja erityisesti toimista, jotka liittyvät kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Museolaki määrittää museoiden toiminnan tavoitteeksi ylläpitää ja vahvistaa yhteisöjen ja yksilöiden ymmärrystä ja osallisuutta kulttuurista, historiasta ja ympäristöstä. Museoiden on edistettävä kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen säilymistä tuleville sukupolville. Uuden lain mukaisesti myös Tuusulan museot ovat hakeutuneet uudelleen valtionosuuden piiriin. Tämä haku on tulevaisuudessa tehtävä neljän vuoden välein ja se haastaa museopalvelut aktiiviseen ja ajankohtaiseen toimintaan.

Kulttuuripalvelut ovat kunnalle edullinen palvelu. Vain noin yksi prosentti kunnan budjetista kuluu kulttuuripalveluihin. Kuitenkin ne ovat hyvin näkyvä osa sekä kuntalaisten arkea että kunnassa vierailevien palveluja.

Kulttuurikasvatussuunnitelma Kultsua on toteutettu Tuusulassa vuodesta 2017 lähtien. Se tavoittaa kaikki tuusulalaiset koululaiset. Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma TaikaKultsu tulee osaksi varhaiskasvatusyksiköiden arkea ensi vuoden alusta. Samalla aloitetaan nuorten ja nuorille aikuiselle suunnatun kulttuurikasvatussuunnitelman ideointi.

Tuusulalaiset ja järvenpääläiset museokohteet sekä joitakin yksityisiä matkailualan toimijoita on hakeutunut Asuntomessujen oheiskohteeksi teemalla Rantatie. Toimintavuonna 2020 Rantatien toimijat tekevät laajaa yhteistyötä.

Halosenniemi on Suomen suoistuin taitelijakotimuseo ja tärkeä osa Tuusulanjärven virkistysaluetta ja kunta-brändiä. Museon pysäköintialuetta uudistetaan/laajennetaan sekä kohennetaan asiakaspalvelurakennusta. Taidekasarmin korjauksesta laaditaan suunnitelma. Talo halutaan edelleen säilyttää kulttuurikäytössä. Kellokosken kirjaston tilasuunnittelua jatketaan yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa.

Klaavolan talon ja Ilmatorjuntamuseon yhteishankkeeseen *Museopuisto* laaditaan museopedagoginen suunnitelma ja täsmennetään tilasuunnitelmia. Yhteistapahtumia alueen asukkaiden kanssa jatketaan.

Kulttuurin ja taiteen harrastamista ja harjoittamista varten luotua tukijärjestelmää kehitetään. Käyttöön otetaan sähköinen hakemus.

Yhteistyössä perusopetuksen kanssa toteutetaan lukemisen teemavuosi, jolloin lukutaito nostetaan keskiöön koko kunnassa. Lasten- ja nuorten kirjastopalveluita kehitetään luomalla niille oma toimintasuunnitelma. Yhteistyösuunnitelman avulla luodaan rakenteita kirjasto-, kulttuuri, ja nuorisopalveluiden yhteistyölle.

Tuusulan kirjastoissa aloitetaan pajatoiminnan kokeilut niin että kuntalaisilla on mahdollisuus kokeilla uusia laitteita kuten 3d-printtereitä ja robotiikkaa. Pääkirjaston tutkijahuone muutetaan pajatilaksi ja kaikkiin kirjastoihin hankitaan sopivaa välineistöä.

Uusina sähköisinä palveluina otetaan käyttöön digitaalisten aikakauslehtien etäkäyttöinen lainausalusta ja elokuvien ja dokumenttien suoratoistopalvelu yhteistyössä muiden Kirkes-kirjastojen kanssa. Kirjasto tarjoaa

kuntalaisille digitukea yhteistyökumppanien avustuksella sekä kouluttaa henkilökuntaa digitaidoissa ja ohjaus- taidoissa.

Sitovina perusteluina myönnettävät määrärahat

Tuotantotuet

Päämääränä on kulttuuritoimintalain mukaisesti tukea paikallista taiteen ja kulttuurin tekemistä, harjoittamista, harrastamista ja saavutettavuutta. Tuotantotuet lisäävät paikallista kulttuuritarjontaa ja parantavat muun muassa taiteilijoiden ja kulttuuriharrastajien sekä kulttuuriyhdistysten ja -verkostojen mahdollisuuksia järjestää kulttuuri- ja taidetoimintaa ja –tapahtumia kunnassa.

Suomi 100 -juhlavuoden vuoksi määrärahassa oli vuonna 2017 huomattava korotus. Tavoitteena on nostaa tuotantotukisumma vuoden 2017 tasolle.

Kulttuurin tuotantotukien määrä ilman rahastosiirtoja:

TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
99 480	170 000	120 000	120 000	145 000

Tuloarviot ja määrärahat, toimintakate

Selite	Budjettiyhteenveto/ KULTTUURI							
	TP 2018	TA 2019	MTA2019	TA 2020	TS2021	TS2022	TS2023	TS2024
TOIMINTATUOTOT YHT.	269 059	287 500	287 500	287 500	290	293	296	298
TOIMINTAKULUT YHT.	-3 549 072	-3 670 413	-3 670 413	-3 879 729	-3 948	-4 023	-4 082	-4 141
TOIMINTAKATE	-3 280 013	-3 382 913	-3 382 913	-3 592 229	-3 657	-3 730	-3 786	-3 844
Henkilöstömäärä yhteensä	44,7	44,7	44,7	44,7				
Toimintakatteen muutos %		3,1 %	3,1 %	6,2 %	1,1 %	2,0 %	1,5 %	1,5 %
Toimintakatteen muutos euroina		-102 900	-102 900	-209 316	-65	-72	-56	-58

PALVELUYKSIKÖT

KIRJASTO

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: kirjastotoimenjohtaja Annastiina Louhisalmi

PALVELUSUUNNITELMAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Tuusulan kunnankirjasto tuottaa kirjastopalveluita kaikille ikäryhmille mahdollistaen kuntalaisten pääsyn tietoon ja sivistykseen. Kirjastopalveluita tuotetaan lähipalveluina kolmessa kirjastossa ja kirjastoautossa. Kirjaston kehittämissuunnitelman painopisteinä ovat lukemiskulttuuri ja monipuolinen lukutaito, osallisuus ja yhteiskunnallinen vuoropuhelu, kirjastot kolmantena tilana sekä sähköiset aineistot ja palvelut.

Kirjasto edistää lukemiskulttuuria ja lukutaitoa vuonna 2020 aloittamalla toisen asteen kulttuurikasvatussuunnitelman suunnittelun, ottamalla käyttöön varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma TaikaKultsun ja kehittämällä perusopetuksen Kultsua. Kirjasto toteuttaa alle kouluikäisten kielellisten taitojen kehittämiseen liittyvää Sanataidetta alle kouluikäisille -hanketta, jossa on myös tavoitteena tehdä kirjastoista vauva- ja taaperoystävällisempiä paikkoja tilojen osalta. Lisäksi yhteistyössä perusopetuksen kanssa toteutetaan lukemisen teemavuosi, jolloin lukutaito nostetaan keskiöön koko kunnassa. Lasten- ja nuorten kirjastopalveluita kehitetään luomalla niille oma toimintasuunnitelma. Lisäksi luodaan yhteistyösuunnitelman avulla rakenteita kirjasto-, kulttuuri-, ja nuorisopalveluiden yhteistyölle.

Tuusulan kirjastoissa aloitetaan pajatoiminnan kokeilut niin että kuntalaisilla olisi mahdollisuus kokeilla uusia laitteita kuten 3d-printtereitä ja robotiikkaa. Pääkirjaston yksi tutkijanhuone muutetaan pajatilaksi ja kaikkiin kirjastoihin hankitaan sopivaa välineistöä. Kellokosken kirjaston tilasuunnittelua jatketaan vuonna 2020 yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa. Suunnitelmat toteutetaan vuonna 2021. Tarkoituksena on peruskorjata kirjasto ja uusia kalusteet sekä etsiä yhteisiä tilaratkaisuja ja toimintoja nuorisotilan kanssa.

Vuonna 2020 otetaan käyttöön uusina sähköisinä palveluina digitaalisten aikakauslehtien etäkäyttöinen lainausalusta ja elokuvien ja dokumenttien suoratoistopalvelu yhteistyössä muiden Kirkes-kirjastojen kanssa. Kirjasto tarjoaa digitukea kuntalaisille yhteistyökumppanien avustuksella sekä kouluttaa henkilökuntaa digitaalisissa ja ohjaustaidoissa.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Tuusulan kunnankirjastossa työskentelee kolmessa toimipisteessä ja kirjastoautossa 26 henkilöä. Tällä henkilömäärällä pystytään toteuttamaan nykyiset aukioloajat ja palvelut lähipalveluna, mutta toiminta on haavoittuvaa etenkin lähikirjastoissa ja kirjastoautossa sekä kehittämistyön osalta.

Tulevissa rekrytoinneissa painopisteenä on lastenkirjastotyön osaajat. Jatkossa työnkuvia muutetaan niin että vastuualueet kattavat koko kunnankirjaston toiminnan ja työntekijät liikkuvat joustavasti toimipisteiden välillä. Kehittämissuunnitelman mukaisten uusien palveluiden käyttöönotto vaatii jatkossa myös lisää henkilöresursseja.

TUNNUSLUVUT

Kirjasto	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Lainat kpl	540 643	510 606	497 576	492 737	476 718	500 000	500 000
Käyntien määrä, fyysinen	300 221	283 944	264 616	266 592	281 026	290 000	300 000
Tapahtumat				168	243	180	200
Tapahtumien osallistujamäärä				5 600	6 423	5 000	6 000
Käyttäjäkoulutukset ja vinkkaukset	68	168	155	166	202	160	180
Käyttäjäkoulutuksien ja vinkkauksien osallistujamäärä	1 291	3 260	2 884	3 072	2 937	3 000	3 000

Kirjasto	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	Muutettu TA 2019	TA 2020	Muutos % TA2019/ TA2020
TOIMINTATUOTOT	55 348	50 000	50 000	50 000	0,0
TOIMINTAKULUT	-1 945 618	-2 023 454	-2 023 454	-2 080 385	2,8
TOIMINTAKATE	-1 890 270	-1 973 454	-1 973 454	-2 030 385	2,9

MUSEO- JA KULTTUURIPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: kulttuuri- ja museotoimenjohtaja Ulla Kinnunen

PALVELUSUUNNITELMAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Museo- ja kulttuuripalvelut tuottavat laadukkaita, monipuolisia ja helposti saavutettavia palveluita Tuusulan alueella. Niillä on tärkeä tehtävä kulttuurisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti Tuusulan rakentamisessa ja tuusulalaisten hyvinvoinnin edistäjänä. Tuusulan vetovoimaisuudelle ja vireydelle vahva kulttuuri- ja museotoiminta on elintärkeää. Kulttuuri- ja museopalvelut tarjoavat ihmisille osallistumismahdollisuuksia oman kulttuuriperinnön säilyttämiseen sekä kulttuuri- ja taidetoiminnan tuottamiseen. Kulttuuri- ja museotoimi edistää kunnan kestävästä kehitystä ja moninaisuutta sekä vahvistaa tasa-arvoa ja demokratiaa.

Kulttuuritoimintaa tehdään sekä omana tuotantona että yhteistyönä paikallisten toimijoiden kanssa. Tavoitteena on vahvistaa entisestään yhteistyökumppanuuksia ja tehdä aktiivista yhteistyötä kunnan eri yksiköiden, yhdistysten, taiteilijoiden ja asukkaiden kanssa sekä vahvistaa yhteistyötä naapurikuntien kanssa. Tuusulan museo on yhteistyössä Lottamuseon, Ainolan ja Järvenpään museon sekä Krapin kanssa hakeutunut Asuntopöytäkirjan oheiskohteeksi 2020.

Perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelmaa sekä varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelmaa on kehitetty sekä toteutettu laajasti museo- ja kulttuuripalveluissa. Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma TaikaKultsu tulee käyttöön vuonna 2020 ja ns. toisen asteen eli nuorten ja nuorten aikuisten kulttuurikasvatuksen suunnittelu aloitetaan.

Hankkeita Kulttuurinen vanhustyö ja Kulttuuria kaikille toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Kulttuuri ja taide lisäävät tutkitusti hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Aktiivinen kulttuuritoiminta on yhteydessä ihmisen omaan kokemukseen hyvästä elämästä. Kulttuuria kaikille –hanke näkyi vuonna 2019 eri puolilla kuntaa Tuusulan museoon –viikolla. Jokelan Tiilitehtaan alue kohentui yhteistyössä tilakeskuksen kanssa. Yhteistyötä alueella jatketaan.

Museot esittelevät kokoelma-, tutkimus- ja opetustyötään työtään harjoittamalla aktiivista näyttelytoimintaa. Yleisötyö ja -tapahtumat syventävät museokokemuksia. Toiminnassa huomioidaan Asuntopöytäkirjan 2020 ja erityisesti kesän näyttelyt tehdään helposti lähestyttäviksi ja kokemukselliseksi. Tuusulan kunnan museoiden esine-, taide- ja asiakirjakokoelmat on sijoitettuna useaan eri rakennukseen eri puolilla kuntaa. Museo tarvitsee uutta, museaalista ehdot täyttävää kokoelmavarastotilaa. On hyvä selvittää, löytyisikö mahdollisuus järjestää kokoelmatilat kuntayhteistyönä.

Tallennustoiminnassa painotamme muuttuvan kuntakuvan tallentamista, jota tapahtuu erityisesti Hyrylässä sen muuttuessa varuskuntakeskuksesta pääkaupunkiseudun asuntoalueeksi.

Kehitämme paikallisen taiteen ja kulttuurin harjoittamiseen ja harrastamiseen luotua tukijärjestelmää tuomalla käyttöön sähköisen hakemuksen. Tuotantotuilla lisätään kulttuuritarjontaa Tuusulassa ja parannetaan taitelijoiden ja kulttuuriharrastajien ja -yhteisöjen mahdollisuuksia tarjota kulttuuri- ja taidetoimintaa alueella.

Tuusulan museo yhdessä Ilmatorjuntamuseon kanssa sai Suomen Kulttuurirahastolta apurahaa Museovision hankkeen käynnistämiseen vuonna 2018. Hankkeelle on haettu jatkorahoitusta, joka tukisi hankkeen toteuttamista.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Kulttuurin tulosityksikössä työskentelee kaksi (2) kulttuurituottajaa. Vuonna 2020 palkataan osa-aikainen tuottaja ottaen huomioon vuoden 2020 Asuntomessut.

Museopalveluita tuotetaan viidessä toimipisteessä koko kunta toiminta-alueena 13 htv vakituisella henkilöstöllä. Sesonkiaikoina ja viikonloppuisin käytössä on määräaikaista henkilökuntaa asiakaspalvelutehtävissä ja oppaina 4,5 henkilötyövuoden verran. Henkilöstösuunnitelma ei sisällä uusia lisäyksiä.

TUNNUSLUVUT

Yleinen kulttuuritoimi	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Tapahtumat ja projektit (yht., ei last.kulttuuri), osallistujamäärä	15 399	13 257	19 589	17 480	15 000	17 000
joista oma tuotanto	1 599	1 200	1 930	1 746	1 200	1 400
joista verkostoyhteistyö	13 800	12 057	17 659	15 734	13 000	15 600
Tapahtumien määrä				75		
Lastenkulttuuri (yht.), osallistujam.	8 016	7 076	6 276	6 817	7 000	7 000
joista oma tuotanto	6 066	5 612	3 848	4 979	5 600	5 600
joista verkostoyhteistyö	1 410	1 464	2 428	1 838	1 400	1 400
Lastenkulttuuritapahtumien määrä				100		
KÄVIJÄT YHTEENSÄ	23 415	20 333	25 865	24 297	22 000	24 000

Museo	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Yleisö- ja opetuspalvelut, kävijät	4 447	6 910	5 353	9873	7 200	7 200
Yleisö- ja opetustapahtumat, tapahtumamäärä	212	250	240	333	230	220
Näyttelykävijämäärä museoissa	54 604	45 452	53 117	49 755	48 000	50 000

	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	Muutettu TA 2019	TA 2020	Muutos % TA2019 / TA2020
Museo- ja kulttuuripalvelut					
TOIMINTATUOTOT	213 711	237 500	237 500	237 500	0,0
TOIMINTAKULUT	-1 603 454	-1 597 959	-1 597 959	-1 750 344	9,5
TOIMINTAKATE	-1 389 743	-1 360 459	-1 360 459	-1 512 844	11,2

	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	Muutettu TA 2019	TA 2020	Muutos % TA2019 / TA2020
IT-museo					
TOIMINTAKULUT		-49 000	-49 000	-49 000	0,0
TOIMINTAKATE		-49 000	-49 000	-49 000	0,0

PALVELUALUE

VAPAA-AIKA

Palvelualue

Vastuhenkilö: vapaa-aikapalveluiden päällikkö Risto Kanerva

Vapaa-aika -palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut
- Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut
- Uimahalli- ja terveystaivutapalvelut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

- Asuntomessuilla esitellään Hyrylän urheilukeskusta, yhdistystoimintaa ja luontoliikunnan kohteita
- Nuorten tapahtumia ja harrastustoimintaa kehitetään Tuusulassa koko palvelualueen toimintana
- Koulunuorisotyön Tuusulan mallia vakiinnutetaan kaikissa yläkouluissa
- Terveystaivutuksen suunnitelma vuosille 2020-2024
- Lähiliikuntapaikkasuunnitelma päivitetään vuosille 2021-2024
- Urheilukeskusten aluetöillä parannetaan viihtyvyyttä ja harrastuspaikkojen käytettävyyttä
- Harrastuspaikkojen monikäyttöisyyttä ja toiminnallisuutta parannetaan
- Talviliikunnan eri muotoja ja palveluiden laatuja parannetaan kaikissa kuntakeskuksissa

PALVELUSUUNNITELMAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Nuoriso- ja liikuntatyö kunnissa ovat laeissa säädetyt hyvinvoinnin peruspalveluita (nuorisolaki ja liikuntalaki 1/2017). Nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat: 1) yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys; 2) kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen ja 3) monialainen yhteistyö. Liikuntalain tavoitteena on edistää mm. eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa sekä väestön hyvinvointia ja terveyttä. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat sekä ympäristön kunnioittaminen ja kestävä kehitys.

Vapaa-aikapalveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta sekä laaja-alaista yhteistyötä yli kuntarajojen. Tulosalueen roolina on tuottaa tukipalveluita mm. opetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttöön ja toimia aktiivisesti myös toimialojen ylittävissä yhteistyöprojekteissa. Toimintavuoden aikana kehitetään erityisesti koulunuorisotyötä ja käynnistetään uusia palveluita terveystaivutuksessa. Alueellista nuorisotyötä lisätään taloilla ja harrastusten parissa.

Lasten ja nuorten ohjattua ja omaehtoista harrastamista tuetaan. Liikunnan ja kaiken ikäisten kuntalaisten liikkumisen edellytyksiä sekä olosuhteita parannetaan kaikissa kuntakeskuksissa. Kuntalaisten liikkumista edistetään monipuolisesti, yksilöohjausta ja neuvontaa lisätään, ryhmäliikunnan palvelukokonaisuutta yhdenmukaistetaan yhdessä Tuusulan Opiston kanssa.

Vapaa-aikapalvelut osallistuu luontoliikunnan kohteiden rakentamiseen mm. Tuusulanjärvellä ja lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksia parannetaan koulujen ja päiväkotien vaikutusalueilla.

AVUSTUKSET

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Yhteensä	92 990	83 586	90 880	92 840	92 840
Ohjauspalkkiot, stipendit	71 570			71 420	71 420
Nuorisopalvelut	21 420			21 420	21 420

Tuloarviot ja määrärahat, toimintakate

Selite	Budjettiyehteenveeto/ VAPAA-AIKA							
	TP 2018	TA 2019	MTA2019	TA 2020	TS2021	TS2022	TS2023	TS2024
TOIMINTATUOTOT YHT.	1 046 187	1 106 500	1 106 500	1 106 500	1 118	1 129	1 140	1 146
TOIMINTAKULUT YHT.	-5 001 667	-4 803 683	-4 823 683	-5 013 126	-5 086	-5 182	-5 257	-5 333
TOIMINTAKATE	-3 955 480	-3 697 183	-3 717 183	-3 906 626	-3 968	-4 053	-4 117	-4 187
Henkilöstömäärä yhteensä	28,3	29,8	29,8	30,8				
Toimintakatteen muutos %		-6,5 %	-6,0 %	5,7 %	1,6 %	2,1 %	1,6 %	1,7 %
Toimintakatteen muutos euroina		258 297	238 297	-209 443	-62	-85	-64	-70

PALVELUYKSIKÖT

ALUEELLINEN NUORISOTYÖ JA TAPAHTUMAPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Alueellisen nuorisotyön esimies Kirsi Kostainen

Henkilöstö: 5 kokopäiväistä ja 13 osa- ja määräaikaista työntekijää

Alueellisen nuorisotyön tehtävänä on järjestää ja kehittää nuorisotoimintaa vapaa-ajan toiminnoissa ja nuorisotaloilla. Toimintavuoden tärkein tavoite on koulunuorisotyön toimintamallin käyttöönotto ja kehittämistyö yhdessä koulun henkilöstön ja nuorten kanssa.

Alueellisen nuorisotyön yksiköt osallistuvat paikallisesti nuorisotyön järjestämiseen ja kehittämiseen ja nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseen. Hyrylän alueen nuorisotyötä kehitetään, tavoitteena kohdata mahdollisimman paljon nuoria, jotka eivät välttämättä hakeudu nuorisotalolle. Talotoimintaa ja nuorten harrastuksien parissa tehtävää nuorisotyötä kehitetään, valtuustokauden aikana osaksi kaikkien kuntakeskusten nuorisotyötä.

TUNNUSLUVUT

Tuusulan alueellisen nuorisotyön toimintatunnit (nuorisotalot ml. Einari)

Nuorten käyntikerrat nuorisotaloilla ja toiminnoissa

Hyrylän alueen nuorisotyö, kohdatut nuoret

Hyrylän alueen nuorisotyö, toimintaan osallistuneet/Einari (alle 29v)

	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	Muutettu TA 2019	TA 2020	Muutos % TA2019/ TA2020
Alueellinen nuorisotyö					
TOIMINTATUOTOT	9 826	8 000	8 000	8 000	0,0
TOIMINTAKULUT	-791 270	-904 976	-904 976	-962 390	6,3
TOIMINTAKATE	-781 443	-896 976	-896 976	-954 390	6,4

LIIKUNTAPAIKAT JA ULKOILUPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Työnjohtaja Jaska Vilen

Henkilöstö: 13 kokopäiväistä työntekijää, joista yhden työntekijän palkkakustannukset jaetaan tasan teknisen toimen kanssa (vapaa-aikalpalvelut yhteensä 12,5htv).

Liikuntapaikkojen hoidon laatua kehitetään koulutusta ja osaamista lisäämällä, resursseja kohdentamalla ja hyvällä suunnittelulla. Tuusulanjärven ja ulkoilureittien hoitoa parannetaan uudella kalustolla ja kehittämällä erilaisia yhteistyömuotoja. Liikuntapaikkojen turvallisuussuunnitelmien päivitystyö aloitetaan.

Toimintavuoden tärkeimpiä tavoitteita ovat urheilukeskuksen kehittäminen ja hankkeiden toteuttaminen yleissuunnitelman mukaisesti. Liikuntapaikkojen siisteyden ja kunnossapitoon sekä turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota dokumentoinnilla ja hyvällä suunnittelulla sekä ajantasaisilla hoito-ohjelmilla.

TUNNUSLUVUT

Jäähallin aukiolopäivät/vuosi ja käyttötunnit/viikko

Jäähallin kävijämäärät (elo-toukokuu) sis. koululaiskäytön

Kunnossapidettävät luonnonjääkentät/kauden pituus (viikot)

Ostopalveluna kunnossapidettävä latuverkko/toteutunut

Metsäpirtin käyttötunnit/käyttöaste ka.

Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	Muutettu TA 2019	TA 2020	Muutos % TA2019/ TA2020
TOIMINTATUOTOT	282 708	285 500	285 500	285 500	0,0
TOIMINTAKULUT	-1 881 894	-1 955 842	-1 975 842	-2 127 586	8,8
TOIMINTAKATE	-1 599 186	-1 670 342	-1 690 342	-1 842 086	10,3

UIMAHALLI- JA TERVEYSLIIKUNTAPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Uimahallin esimies Pasi-Jussi Hyytinen

Henkilöstö: 7 kokopäiväistä työntekijää ja yksi osa-aikainen (0,5htv)

Uimahallin toimintaa ylläpidetään yhdessä vapaa-aikalpalveluiden henkilöstön, tilakeskuksen, hallissa toimivien yrittäjien ja yhdistysten kanssa. Toimintaa parannetaan vuonna 2018 saadun asiakaskyselytutkimuksen tulosten pohjalta. Tiedottamista, viestintää ja asiakaspalvelua kehitetään ja asiakastyytyväisyyttä mitataan säännöllisesti. Uimahallin tehtävänä on tuottaa tulevaisuudessa monipuolisia hyvinvointipalveluja. Toimintavuonna kartoitetaan kunnan terveysliikunnan nykytilaa ja kehittämistarpeita, lisätään koululaisten uinninopetusta ja käynnistetään yksilöohjaukseen liittyviä palveluita. Uimahallin palveluita tuotetaan entistä tiiviimmin kolmannen sektorin kumppaneiden kanssa.

Liikunnanohjausryhmissä kehitetään edelleen kurssimuotoista ja lyhytkestoisempien ryhmien tarjontaa. Ryhmien sisältöjä muokataan, jotta mahdollisimman moni voisi päästä alkuun ja saada liikunnasta positiivisia kokemuksia. Terveysliikuntaa sekä ryhmille soveltuvia, yksilöohjausta sisältäviä ohjausmenetelmiä lisätään ja tuetaan kouluttautumista niiden ohjauksessa. Liikuntatapahtuma Kevätkirmaisu on kasvanut suureksi liikuntatapahtumaksi ja siitä kehitetään suurta harrastemessu -tapahtumaa osana koko vapaa-aikapalveluiden tapahtumatoimintaa. Terveysliikunnan suunnitelma laaditaan vuosille 2020-2024.

TUNNUSLUVUT

Lasten kesäuimakoulut (kpl/osallistujat)
Ohjatun liikunnan ryhmät, syys/kevät (kpl)
Ohjatun liikunnan osallistujamäärä
Uimahallin aukiolopäivät/vuosi
Uimahallin kävijämäärät/vuosi, sis. seurakäytön
Uimahallin alakerran kävijämäärät/vuosi
Alakoulujen uimakoulut (kpl)

Uimahalli- ja terveystuotot- palvelut	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	Muutettu TA 2019	TA 2020	Muutos % TA2019 / TA2020
TOIMINTATUOTOT		813 000	813 000	813 000	0,0
TOIMINTAKULUT		-1 942 865	-1 942 865	-1 923 149	-1,0
TOIMINTAKATE		-1 129 865	-1 129 865	-1 110 149	-1,7